

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA" ("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday, by
The Ukrainian Nat'l Ass'n
of America
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Subscription:
per year.....\$2.00 Canada & Europe
half year.....1.00 per year.....\$3.00
single copy......03 half year.....1.50

СВОБОДА

УРЯДОВИЙ ОРГАН У. Н. СОЮЗА В АМЕРИЦІ "SVOBODA" OFFICIAL ORGAN OF THE UKR. NAT'L ASS'N OF AMERICA

ЗАПОМ. 1893 РОКУ.
"СВОБОДА" ("LIBERTY")
видається три рази на тиждень
вівторки, четвер і субота,
видає
"УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
в Америці
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Підприємство:
на рік.....\$2.00 Канада і Європа
на пів року.....1.00 на рік.....\$3.00
погод. членом......06 на пів року.....1.50

РІК XXII. Джерси Сіті, Н. Дж., субота 24-го жовтня 1914.

Ч. 66.

11

VOL. XXII.

Jersey City, N. J., Saturday, October 24, 1914.

N. 66.

АВСТРІЙЦІ ЗАНЯЛИ ПО КРІВАВІЙ БИТВІ МІСТО СТРИЙ.

Мешканці і російські влади утікають з Варшави до Петрограду.

Велика битва на бельгійсько-французькій границі на полудне від Остенди.

Німці взяли знова у неволю 2.000 англійських жовнів.

Війна з Росією.

в Галичині:

МІСТО СТРИЙ В РУКАХ
АВСТРІЙЦІВ.

ВІДЕНЬ (через Амстердам і Лондон), 21 жовтня. — Австрійські війська женуть перед собою Москалів щораз далі на північ. Генеральний штаб оголосив отсі вісти з поля війни в Галичині.

„Битви з Москалями в середній Галичині відбуваються з великим зав'язом, а передівсім над рікою Стравжем (лівою допливом Дністра), де наші війська прогнали Москалів з їх укріплених становищ. Всі зусилля Москалів, щоби назад здобути згір'я Магери, були даремні. Наше військо здобуло в тяжкій боротьбі московські гармати і машинові гвери і взяло багато Москалів в полон, між ними й одного генерала.

„По довгій і кривавій битві наші війська розбили Москалів і заняли місто Стрий, яке лежить 42 милі на полудне від Львова“.

Перед двома днями доносили телеграми, що одна австрійська армія перейшла з Угорщини через Карпати. До першої більшої битви прийшло на лінії від Сторого, коло Синевідська вислою. Розбивши тут Москалів, Австрійці переслідували їх далі, пославши за здовж ріки Стрия. До другої кривавої битви прийшло коло міста Стрия, де Австрійці, як показує повисна телеграма, побити знова Москалів і заняли саме місто. Місто Стрий має дуже велике значення, бо тут сходяться чотири головні дороги залізничі, а передівсім головний шлях, який дучить Галичину з Угорщиною.

АВСТРІЙЦІ ВІДБРАЛИ ЧЕРНІВЦІ.

ЛОНДОН, 23 жовтня. (через Амстердам). — Бюро Райтера доносить урядово, що австрійське військо відбило від Москалів столицю Буковини Чернівці.

МИТРОПОЛИТ ГР. АНДРІЙ ШЕПТИЦЬКИЙ ВЗЯТИЙ В МОСКОВСЬКУ НЕВОЛЮ.

Австрійський генеральний консулят дістав вчера урядову телеграму, що митрополит Гр. Андрій Шептицького взяли Москалі в полон і вивезли до Нижнього Новгорода. В телеграмі згадується також про те, що як духовні так і світські Українці старалися його наклонити до виїзду з Львова, на що він заявив, що остане на місці, щоби евентуально захистити Українців перед московським переслідуванням.

Москалі пробували наклонити митрополита, щоби він прийняв православну віру. Коли він одначе з обуренням відмовивсь, вивезли його Москалі з Львова, щоби позбавити українське населення від одного їх провідника й опікуна.

УГОРЩИНА ЗОВСІМ ВІЛЬНА ВІД МОСКАЛІВ.

ЛОНДОН, 22 жовтня. — З Відня надійшли вісти, що австрійський генеральний штаб оголосив урядовий рапорт отсего змісту:

„По тяжкій і зав'язій боротьбі австрійські війська заняли узгір'я коло Німанкович (на полудне від Перемишля) і місточно Медину (на схід від Перемишля). З огляду на пильні укріплення обох сторін боротьба набирає характеру звичайної облоги, тому і даліше посунване військ наперед відбувається повільно.

„Ві второк обсадили австрійські війська гірський перехід в Карпатах Яблунь, послідню місцевість, яка находила доси в руках Москалів. Ціла Угорщина очищена з Москалів: на Угорщині нема вже ні одного Москаля.

„На Буковині Москалі утікають назад, а австрійські війська заняли місто Серет“.

Одним словом — Москалям не ведеться. Ще недавно тому телеграми з Петрограду доносили перед цілком світлом, що австрійська армія вже цілковито розбита і не є в силі ставити жадного опору. Москалі хвалялися, що вже обез-ося вийшли з Галичини і Вієни. Тимчасом слаба і розбита австрійська армія женеть перед собою горду російську дивізію чиярз даліше в Галичині.

Та, щоби перед світом якось вибачити велику і соромну поразку російській армії, російське правительство пускає в світ нові брешні. Ото читаємо в послідній урядовій телеграмі з Петрограду: „Наша армія опустела Угорщину і повернула до Галичини з причини хвороти, яка на Угорщині прибрала великі розміри“. Хто Москалі не знав би, то може і справді їм повірив би. Але всім є се ризиком, що являє російське військо заміщено на Угорщину хворотою. В Росії хворота ніколи не вискає і російське правительство ніколи не робило ніяких заходів, щоби ту страшу хворобу усунути. Під єю пору в Росії гине наряд тисячами добою на хвороту, а влади зади браку відповідних уладжень санітарних і лікарів є зовсім безрадіні.

в Польськїм Королівстві:

МЕШКАНЦІ ВАРШАВИ НА ПРИКАЗ ВЛАСТІН ОПУСКАЮТЬ МІСТО.

БЕРЛІН (бездр. телегр.), 21 жовтня. — З достовірних жерел доносять, що російське правительство видало приказ, аби мешканці Варшави опустили місто. Рівночасно заряджено перенесення російських цивільних властей до Петрограду.

Очевидно, що ці сторони російської на се не буде потверджені. Але найбільша будучність покаже, о скільки та вість є правдива.

НА ПОЛУДНЕ ВІД ВАРШАВИ РОЗБИТО 8 РОСІЙСЬКИХ КОРПУСІВ.

МАНЧЕСТЕР, МАСС., 22 жовтня. — Австрійський посол Др. Кароль Думба одержав від міністра заграничних справ Гр. Берхтольда слідоуючу телеграму:

„Наші війська здобули в своїм дальшій поході узгір'я над рікою Сяном на схід від Перемишля і на захід від Самбора. Перемишль, який видержав тяжку облогу, є зовсім вільний, а Угорщина є цілковито очищена з російського війська.

„Німецькі й австрійські війська, які находяться в Польськїм Королівстві на лінії від Варшави аж до устя Сяну, розбили російську армію в силі 8 корпусів“.

З Петрограду доносили недавно тому, що російська армія прогнала Німців аж до захід від Варшави та, що подібно кляканим тисяч Німців. Та московським телеграмам ніхто не дає віри, бо всі персоналіти ся, що в них не було ні словечка правди.

Війна з Францією.

НІМЦІ ПОЛОНИЛИ ЗНОВА 2.000
АНГЛІЙЦІВ.

ВАШІНГТОН, 22 жовтня. — Німецьке посольство одержало урядову телеграму отсего змісту:

„Над каналом Ізер велика битва триває даліше. Огонь союзників скріпляють гармати англійської фльоти. Німці відчинили рівнож огонь на англійські кораблі і знищили один торпедовець. По зав'язій і кривавій боротьбі німецькі війська прогнали союзників коло Іперн і Ліль та заняли добрі становища.

„Передівсім на захід від Ліль боротьба була дуже тяжка. Німці остаточно приступом здобули неприступельські позиції, причім полонили понад 2.000 Англійців і здобули багато машинових гверів.

„Коло кріпости Туль Французи були приневолени подати ся назад“.

Від двох днів приходять з Лондону і Парижа безпастанно вісти, що Німці вже опорожнили Остенду та утікають в північ Бельгії. Одна телеграма поділя навіть вість, що Французи відбили місто Намюр. Все те, як показує ся, лише брешні, бо Німці з великим успіхом блуть даліше наперед.

ФРАНЦУЗСЬКІ УРЯДОВІ РАПОРТИ.

ПАРИЖ, 22 жовтня. — Французське міністерство війни оголосило нині урядово отсі вісти з поля війни:

„3 год. пополудни. — На наших ліній крилі німецькі війська ударають з великою силою, а передівсім коло Діно-мюа. Арменієр і Ла-Бассі. Одна союзні війська відперли напад і одержать ся даліше на своїх становищах. І на прочій лінії в декотрих місцях уладжували Німці напади, але без корисного висліді.

„11 година вночі. — Битва на наших ліній крилі триває даліше ще з більшим зав'язом, але Німцям не udało ся виперти союзних військ з їх становищ“.

З повисної урядової вісти показує ся, що Німці на ліній ліній приступили до офензи. Велика рішача битва розпочала ся. Про відворот німецького війська нема і найменшої згадки. Німці сподіваються коло Ліль перенести головну французьку лінію.

НІМЕЦЬКІ ПІДВОДНІ СУДНА КОЛО ОСТЕНДИ.

ЛОНДОН, 22 жовтня. — З достовірних жерел доносять, що недалеко пристани Остенди появили ся німецькі підводні судна.

Повисна вість викинулася в Лондоні великий переполох. Уже недавно тому уладно німецьке судно напад на англійську фльоту і затопило три англійські військові кораблі. В який спосіб удало ся Німцям перемогти судна аж до Остенди, полістас невідомо загадкою. Деякі догадують ся, що

ЗАГАЛЬНЕ ПОЛОЖЕНЕ

НА ТЕРЕНІ ВІЙНИ З РОСІЄЮ.

В Галичині австрійські війська поступають все даліше наперед. Від полудня і від заходу Москалі дофаять ся в напрямі Львова.

Австрійська армія від Перемишля перейшла ріку Сян і розбила Москалів коло Німанкович і коло Медини. Праве крило сей армії прогнало Москалів на захід від Самбора.

Друга австрійська армія, яка незавно тому прогнала Москалів з Карпат, посунула ся здовж ріки Стрия і по кривавій та зав'язій битві заняла місто Стрий. Є надія, що звідси рушуть вона скоро даліше на північ в напрямі Львова.

В Польськїм Королівстві не зайшли ніякі зміни. Злучені австрійські і німецькі війська стоять на головній боєвій лінії, яка тягнеть ся від устя Сяну до Висли, відтак здовж Висли аж до Варшави.

Обі сторони доносять про побіди. З того можна заключати, що битва триває даліше без рішачого висліді. Від сего висліді буде залежати також і даліша воєнна акція в Галичині.

Про битви у Східних Прусах нема ніяких вістей. Треба здогадувати ся, що Німці цілу свою силу звернули на центр в Польськїм Королівстві, полишаючи у Східних Прусах лише таку силу, щоби одержати евентуальний напад Москалів.

НА ТЕРЕНІ ВІЙНИ З ФРАНЦІЄЮ:

У Франції зближається ся хвиля великої рішучої битви. Найтяжша боротьба відбувається ся на границі Бельгії і Франції. Обі сторони одержали значні скріплення. Сухопутну армію союзників спомогає огонь гармат англійської фльоти.

Німці доносять про значні успіхи коло Ліль, де взяли 2.000 Англійців у неволю.

Вісти про появлене німецьких підводних лодок в пристані Остенді викликали серед Англійців великий переполох. З того догадують ся, що Німці готувать ся до нападу на Англію. Деякі вісти доносять, що Німцям удало ся на побереж'я в Остенді устанити 42-центиметрові гармати і увільнити місто від бомбардувань зі сторони англійської фльоти. Англійці однак викривляють ся, кажути, що бомбардування Остенди залишили вони на просьбу начальника міста і населення в Остенді.

На прочій боєвій лінії не прийшло до ніяких важніших змін. Обі сторони доносять лише про незначні успіхи.

Вони планд здовж голландського побереж'я і, коли лише показали ся англійські військові кораблі, судна занурювали ся під водою. Притім потрапили вони викинути міни, якими Англія забезпечила побереж'я Англії.

Але і на сучі Німці не дарувати. Доходять вісти, що в пристані Остенді є вже устанити 42-центиметрові гармати призначені до острілювання англійських кораблів.

ДОТЕПЕРІШНІ СТРАТИ СОЮЗНИКІВ ОБЧИСЛЯЮТЬ НА 750.000 ЛЮДИЙ.

АМСТЕРДАМ, 22 жовтня. — Воєнні знавці обчислюють дотеперішні страти союзників в убитих, ранених і полонених найменше на 750.000. Деякі подають, що ті страти перейшли вже 1.000.000.

Про точне обчислене нема бесіди, тим більше, що підлога союзників держала не о-полює вісти страт.

Війна на морі.

КОРАБЕЛЬ „КАРЛЬСРУГЕ“ ЗАТОПИВ 13 КОРАБЛІВ.

ЛОНДОН, 23 жовтня. — Тут насліді вість, що німецький військовий корабель „Карльсруге“ затопив доси 13 англійських торговельних кораблів. Переважна часть тих кораблів служила Англії до торгівлі з полудневою Америкою.

НІМЦІ ВИПРАВЛЯЮТЬ ВОЄННІ КОРАБЛІ ПРОТИ АНГЛІЙ.

КОПЕНГАГА (через Лондон), 23 жовтня. — В Кіль буде Німеччина тринадцять зоружених військових кораблів, які можуть переперти по 500 людей зі швидкістю 9 миль на годину. Се кораблі

будуть відіслані до ріки Шельди коло Антверпін, відки Німеччина гадає переправити своє військо до Англії, коли би рішала ся перенести війну також і на англійську землю.

Три з тих кораблів вже викінчені і вислані до ріки Шельди.

МОРСЬКА БИТВА НА ЧОРНІМ МОРІ.

ЛОНДОН, 20 вересня. — Делегата вислана з Константи (в Дардані) доносить:

„Берлінський денік“ оголошує телеграму з Бухаресту, що на Чорнім морі ведеть ся велика російсько-турецька боротьба. З моря чути було незначний сильну канонаду, яка тривала довгий час“.

(За відомість вигадка на неймовірно, бо дотепер не доносили нічого про вибух російсько-турецької війни. А німецькі військові кораблі „Гелен“ і „Бреслау“, котрі по бомбардуванні французького і алжирського побереж'я схоронили ся були до Туреччини, і мають тепер турецьку фльоту, не могли також на жодну руку свого зробити, бо вони ухилили вже за власність турецької держави.)

НІМЕЦЬКИЙ КОРАБЕЛЬ „ЕМДЕН“ ЗАТОПИВ ДОСИ 21 АНГЛІЙСЬКИХ КОРАБЛІВ. B260

ЛОНДОН, 22 жовтня. — З Коломбо (на острові Цейлон) надійшли вісти, що німецький військовий корабель „Емден“ затопив знова 5 англійських торговельних кораблів недалеко побереж'я Індії.

Малий німецький кружак „Емден“ захопив ся на водах недалеко Індії. Протягом двох місяців затопив він вже 21 англійських торговельних кораблів. Через се великий торговельний рух в Індії став неможливий. Англійським військовим кораблям доси не удало ся його зловити.

Москалі мають тепер багато клопотів. Поставили вони 3 мільони в і ї с к а. Се не така легка штука як розстріляти 3 мільони робітників, хлопів і всіх, що до царя не хотять молитися, або як виставити 3 мільони рублів. Тож як вже поставили таку велику армію, то хотіли би з того якогось лику. Міркували собі вони, що Європа не схоче московської кривди: може дасть бодай східну Галичину і Буковину таї канку якого пристегнутийшого моря. А тимчасом нема надії на жадні здобутки. З Галичини і з Буковини гонять кудлатих Москаликів аж курити ся, а з водою то ще гірше. Перше не було доброго пристегну до води, але бодай їдило ся чужими морями. А тепер Німець зашпунтував російську флоту на півночі на Балтійськєм морі, а на півдні бісурмени Турки забили мінами Чорне Море. Одним словом — нікуди обернути ся. Як в неволі. Вже не в московській, а в німецько-австрійсько-турецькій.

Се така неволя страшна, що тяжко Москалеви дихати своєю „волю“ московською. Він хотів би зніщити ту ворожу неволю, але тяжко. Пустить ся на Німеччину, то генерал Гінденбург і гонить; пустить ся до Галичини адобувати перемиську кріпость, знов проклятий Австрій не хоче дово чекати і гонить напад до дому. А вже про море то й не казати: ліни навіснєт ся Москалина, зараз вороги топлять.

Прийдєть ся втікати на Сибір перед ворогами, бо се ще одинока отвєрта дорога.

Закурив ся цар і його міністри московською бідю і стали раду радити, як біди зарадити.

І не знати, чи ворожка їм се вповіла, чи такі по собі пізнали, що біда лежить в горіжці.

Росія п'яна, кажуть міністри, і не знає, що робить. Треба тепер заборонити горіжку.

— Забороняю, крикнув цар, цілком горіжку: і виробити і продавати. Раз на все.

— Таж горіжка державна? — кажуть міністри.

— То нічого! Забороняю і копець.

І заборонив. Вишпов указ, що не вільно підчас війни продавати горіжки, і заповіджено, що на будуче буде горіжка знесена.

Перша річ дала ся перевести, бо шинкари продають горіжку яку заборонену і жадають за се більше. Нарід не горіжку як пив, але вже заборонену і — дорожшу.

Такі царські укази і державі виходять на користь і шинкарям.

А війско? Війско також дальше не, але військово начальство туманить жовнірів, що горіжка заборонена і тому, як хотять пити, то, кажуть, мусять заплатити військово начальству, котре доставляє горіжку.

І тут також не обійшло без користи: заробити військово начальство. Навіть як російські салдати напали на гораляні і грабили горіжку та випивали її, то начальство собі се зараз порохувало, бо горіжка... заборонена.

По війні буде добробут... в кінцєх російського військово начальства. З того Росія буде мати науку, як то добре заборонити такі річи як горіжка.

Але що буде по війні, як треба буде за царським наказом цілком скасувати горіжку?

Тоді не лише впаде сей добробут, але готова впасти ціла держава.

Бо подумайте собі, добрі люди: Росія має у своїм бюджеті 3 мільярди річного приходу, а в тім більше ніж третя часть з горіжки. Се майже вистарчає на військо. А що як не буде горіжки? Відики тоді зати більше ніж 1 мільрд рублів на військо?

Знесене горіжки в Росії значить тільки що знесене військо. А без війська нема Росії. Отже ясна річ, що знесенє горіжки грозить руйною Росії! Горіжка се одинокий кляйстер, який тримає велику Росію!

Тому то жаден розумний чоловік не повірить, аби знесено в Росії горіжку. Москалі скорше царя викинуть (а посадять на престолі другого) ніж горіжку.

Чи росія побідить?

Сьмішне питання, але часом і на такі питання треба відповісти.

Ми не хочемо бути ворожбитами, але скажемо про кількох чужих, що брали ся ворожити.

Газети пишуть, що один французький редактор недавно мав розмову з російським генералом.

— Чи ви побідите? — питає ся Француз.

— О, певно! — каже російський генерал.

— Кого? — питає Француз.

— Німця й Австрійця! — каже Москаль.

— А де побєте їх?

— Де вдасть ся!

— А здобудь ви вже яку кріпость?

— Но, ні! Були ми коло німецької кріпости Кенігсберг, були коло австрійської кріпости Перемінля, але жадної не здобули.

— Чому? — питає Француз.

— Бо вороги не дали! — каже Москаль.

Французький редактор розсьміяв ся.

— Чого смьїєте ся? — питає російський генерал; — хіба ви не вірите в нашу побєду?

— О, я вірю, — сказав французький редактор, — але мені здаєть ся, що вороги не дадуть...

Граф Сергій Вітте, знавший з того, що був вислаником Росії підчас російсько-японських мирових переговорів в 1905-ім році у Зьдучєннєх Державах, а потім був президентом російського міністерського кабінєту, — уходить у світлі за нафрозумийшого російського політика. Шанують його також і в Росії, однак закладають йому, що він трохи свободолюбний і правдолюбний чоловік. Але коли вже він скаже яке слово, то пвадєть його також і в Росії за слово великої вати.

Ось і тепер з нагоди війни дійшли до графа Вітте редактори російських газет в Одєсі та питали ся, що він думає про копець війни. Граф Вітте так відповів:

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

— Хто гадє, що Німеччину можна побити, сей може дуже грубо перерахувати ся. На мою думку, ви пишнєть правду і приготуйте нарід до тої прикрої вісти, що Росія може бути побита.

Бунт здєсили жандарми і потім зачали слідство, що за причини бунту.

По п'ятій дійшли до клубка. Сьмадєти парікали, що від них вимагають, аби вони щодня рано мили ся.

Се вони вважають за переслєдування і домагають ся, щоби їм у тій справі лишєно свободу.

Жиди і Москалі.

Нїгде так жиди не матерїли ся як в Росії. Їх там навіть не вважали за людей. Брат убитого російського міністра Петра Століпінна — Алексєєв писєв перед двома роками в російській чорносотенній газеті „Новое Времє“ так:

„Жиди не можна вважати за людей і тому їх треба винищити. Берім собі приклад з Англії. Вони так винищили вояків, що тепер в Англії нема ані одного. Таксамо ми мусимо зробити з жидами“.

Тої жєсади, що жиди не люди держали ся всі Москалі-чорносотєнє, а особливо посєл Пурншєвєчє, котрий торік викликав був процес Бєйлієв і клякав до жидівських погромів.

А як тепер війна змінила господина Пурншєвєча!

Англієвєкі газети доносять, що недавно сей провідник чорносотєнє був у Киїшенє (столиця бесарабської губернії, відки він є посєлом до державної думи) в жидівській божниці на молитві і цідував підчас молитви жидівськєї свєтї книжки.

Луцковєкі певно волєєс дубом єтєло на голову, як прочитєв про сей перєворот, як почув, що його духовний батько закладєтє.

Не знати, чи тепер Луцкє падає і на посєл Пурншєвєчє, чи скаже „хай буде мир“ і собі причинить також щєцєли та єтєє їєтє цїбуло, „дуги“ і „лопнєнє“.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ.

Велике сьвято

в пам'ять 100-літнєх роковин уродин ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

відбує ся

заходом Тов. Спів. і всіх місцевих Братств і Товариств в Перт Амбой

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25-го ОКТОВРА 1914 р.

О год. 5-її вєсєрєм зїдєть ся всі Братєтє і Товариствє до гєлї мїтінє і зєдєні всі в прапєрєм і в відєнаках пїдєть до гєлї від ч. 752 на Стєт стєр.

О год. 5.30 розпочнє ся

КОНЦЕРТ

з слїдуєчою програмєю:

1) Вступнє слово ..... о. Й. Чапінський

2) Прївітї дєлєгатів місцевих Братств і Товариств.

3) Кантєта в 100-літнє роковини уродин Т. Шевчєнка ..... хор мїш.

4) До Основ'єнєнка (Т. Ш.) дєкл. д. Григор. Масій

5) Бєсїда про Шевчєнка (жїтє і значєнє його) д. М. Зєлєчє, рєд. „Америка“

6) Жїнка вояка (Уст.), дєкл. д-ка Розалїя Пєчєнка

7) Вязанка народних пїсєнь ..... хор шкільних дїтєй

8) Українськє творчє на фортепїє, відєгрєс ..... д. С. Рєсєтєвськїй

9) Чернїця Марїєнна (Т. Ш.), дєкл. д. Іван Пєрєговськїй

10) „Ой Дїпрє мій“, солїо з акомп. д. М. Микнїтшєнє

11) Хустина (Т. Ш.), дєкл. д-а Аннє Кєвєнєк

12) „Не чужого ми бажєм“, дует з акомп. форт. ..... д. Іє. Пєрєговськїй

13) Гємєлія (Т. Ш.), дєкл. д. Яким Мїгєс

14) „Рєзульт“, стогнуть“, уривок з опери ..... хор мук.

15) Збїрка дєклємацій Т. Шевчєнка ..... ікїдєні дїтї

16) 2 Гїмнї: „За Тєбє Україно“ і „Дїє Українє жївєє“, квартєт з акомп. форт., відєпїзєють дєкл. Ієвє Пєрєговськїй, Тєод. Кєськїй, Мїхєєлє Микнїтшєнє і Ієнат. Пєлєжїй

17) Тополє (Т. Ш.), дєкл. в образї д-а Юлїє Зєлєчєвськє

18) Промова ..... Вп. о. П. Пєлєжїй

19) Зєвїчанє ..... хор

Коротка пєвєза до ефектовного закїнєчєня.

20) Апотєозє Русї-України.

21) Промова ..... хор

Управлєтєє хорів: д. Ієвє Пєрєговськїй.

ВСТУП ВІЛЬНИЙ!

Добровільнє дєтєки на кєлїж, єдєвї і спрєтї в старім краєу радє прїймають сє.

Жєнщїнє з дїтєми на руках не будуть малє вступу на гєлє.

КУРИТИ В ГАЛІ НЕ ВІЛЬНО.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОД. 5.30 ВЕЧЕР.

ГАЛІЯ ПІД Ч. 752 СТЕТ СТР.

Поворот дуже уєлєкшєний чєрєз посєлєчєнє Перт Амбой з Нїєрком стрїкарєв, яєа курєєє щє пїєв годїни.

До громадської учєстї в сїм величєвнї сьвєтї сєрдєчєю заїраєєє всієх місцевих і позамісцевих Зємлякїв

КОМІТЕТ.

РОДИМЦІ! СТАВТЕ СЯ ЯК ОДИН!

РОЗМЕТ Р. Н. СОЮЗА ЗА МІСЯЦЬ ЖОВТЕНЬ 1914 р.

Члєн на цїлє посмертнє платїть \$1.50, а на полєвину посмертнєго 88 цит.

Родимці! При всіх нагодах складайте жертви на Фонд визволення України.

Протокол

з засідання Головного Уряду Українсько-го Народного Союзу, яке відбулося на днях 6, 7 і 8-го жовтня 1914 р. в домі Укр. Н. Союзу під числом 83 Гренд стр. Джерзи Сіті, Н. Дж.

Засідання отворив головний представель п. Д. Канітула згідно з приписами статута Українського Народного Союзу. По отворенні засідання головний редактор секретар п. Мих. Угорчак відчитав імена членів головного уряду українського Народного Союзу.

На засіданні були присутні наступні: Дмитро Канітула, Михайло Угорчак, Семен Ядловський, Алексій Шаріон, Марія Білик, о. Валентин Балог, Василь Левчик, Юліан Павчак, Іван Глова, Андрій Стефанович, Василь Гришко, Николай Ваверчак, Теодозій Талаш, Іван Ваверчак, о. Володимир Сподітакевич, Андрій Савка, Дмитро Андрійко, Володимир Лотоцький, Овстипкович і Стефан Мельник.

По закладженню потрібних формальностей і по інсталяції нововибраного головного уряду Українського Народного Союзу, вибраного на XIII. головній конвенції, представель п. Д. Канітула відчитав відповідні параграфи у статуті, докладаючи обставини головного уряду і пожелав, які обов'язки кожний урядник з особа має сповняти після приписів статута організації.

З огляду на те, що бонди головних урядників (окрім відповідального редактора) зістали на XIII. головній конвенції підписані, кожний інтересований головний урядник був призначений відповідати нову анкідацію до бондової компанії після вимог і правил той компанії і з той причини нові підписані бонди будуть видані і приєднані компанією у своїй часі до Українського Народного Союзу.

На внесення п. Василя Гришка, поперте п. Т. Талашом, одностайно ухвалено, що головна контрольна комісія Українського Народного Союзу має справу бондів головних урядників У. Н. Союзу, а то: п. Д. Канітула, М. Угорчак, С. Ядловський, А. Шаріон, А. Савка і О. Степановича погодити в як найкоротший час.

На порядок денний взято наступні на засіданні просяби о. заможні від членів У. Н. Союзу.

На внесення п. І. Ваверчака, поперте п. І. Гловою, ухвалено з просябою п. Навіла Фалата, члена відділу 38, застосувати до статута організації і після опинії адвоката виплатити, що йому право належить си.

На внесення п. І. Глови, поперте п. Талашом, ухвалено відкинути просябу п. Петра Грібана, члена відділу 26, на підставі статута Укр. Н. Союзу, яко не узасаднено.

На внесення п. О. Степановича, поперте п. Н. Ваверчаком, просябу п. Петра Жентича, члена відділу 37, на підставі свідчення лікарського і статута організації відкинути.

На внесення п. І. Ваверчака, поперте п. І. Гловою, на підставі лікарського свідчення згідно з приписами статута організації ухвалено п. Дмитрови Бонічак, членови відділу 244, \$200 з його помертвого суму за утрату ока.

На внесення п. Юліана Павчака, поперте п. В. Гришком, на підставі лікарського свідчення, згідно з приписами статута організації, ухвалено п. Дмитрови Барап, членови відділу 37, з його помертвого суму \$100 заможні яко невідлічно хорому.

На внесення п. А. Стефановича, поперте п. І. Ваверчаком, на підставі лікарського свідчення, згідно з приписами статута організації, ухвалено п. Войкович Кіпрівському, членови відділу 99, з його помертвого \$100 заможні яко невідлічно хорому.

На внесення п. М. Угорчака, поперте п. В. Левчиком, на підставі лікарського свідчення, згідно з приписами статута організації, ухвалено п. Василю Козей, членови відділу 78, з його помертвого \$200 як заможні за утрату ока.

На внесення п. Ю. Павчака, поперте п. Т. Талашом, на підставі внесенної просяби згідно з приписами статута організації ухвалено п. Стефанови Шенськом членови відділу 106, з фонду убогих \$50 заможні.

На внесення п. А. Стефановича, поперте п. Ю. Павчаком, на підставі внесенної просяби згідно з приписами статута організації ухвалено п. Бронислави Сосновській, членови відділу 141, з фонду убогих \$25 заможні.

На внесення п. А. Шаріона, поперте п. С. Мельником, на підставі лікарського свідчення згідно з приписами статута організації, ухвалено п. Якимови Кошчалови, членови відділу 35, з його помертвого \$100 заможні яко невідлічно хорому.

На внесення п. Ю. Павчака, поперте п.

І. Гловою, згідно з приписами статута організації, ухвалено просябу п. Василя Ориндача і Захарія Волчанського, членови відділу 376, відкинути яко не узасаднено.

На внесення п. В. Левчика, поперте п. І. Ваверчаком, на підставі просяби згідно з приписами статута, ухвалено п. Петрови Коштинському, членови відділу 1, з фонду убогих \$25 заможні, а п. Семенови Глови, членови відділу 1, з фонду убогих \$50 заможні.

На внесення п. С. Ядловського, поперте п. Н. Ваверчаком, на підставі свідчення лікарського, згідно з приписами статута організації ухвалено п. Костеву Кріль, членови відділу 366, з його помертвого \$100 заможні яко невідлічно хорому.

На внесення п. М. Угорчака, поперте п. В. Гришком, ухвалено п. Марії Стопелю, членови відділу 125, з її помертвого виплатити їй заможні \$100 яко невідлічно хорій, коли представити відповідні документи згідно з приписами статута організації.

На внесення п. В. Левчика, поперте п. І. Ваверчаком, ухвалено, що головний виконавчий комітет з просябою п. Маріяна Голіського, члена відділу 288, має застосувати до приписів статута організації. Коли все буде виповнено зі сторони члена як статут вимагає, тоді виплатити йому \$100 заможні з його помертвого яко невідлічно хорому.

На внесення п. А. Стефановича, поперте п. Ю. Павчаком, ухвалено просябу п. Розалії Проць, членови відділу 128, відкинути яко не узасаднено.

На внесення п. І. Ваверчака, поперте п. В. Балогом, ухвалено з просябою п. Николая Франчука, члена відділу 233, поступити після приписів статута організації. Справу поручено головному виконавчому комітету до податкування.

По закладженню відповідних просяб на порядок денний взято справу „Прогрессивної Комісії“ Укр. Н. Союзу.

О. В. Сподітакевич забрав голос і повідомив присутніх, що членів Прогрессивної Комісії, вибрані на XIII. головній конвенції ухвалювали си в наступний спосіб: о. В. Сподітакевич, представель п. Д. Андрійко, секретар і редактор прогрессивних видавництв, а п. В. Лотоцький касієр. На внесення п. В. Левчика, поперте о. В. Балогом, ухвалювали членів Прогрессивної Комісії прийняти присутніми до відома і ухвалено.

На внесення п. С. Ядловського, поперте п. Н. Ваверчаком, ухвалено, що касієр Прогрессивної Комісії має зложити бонд в сумі \$5,000, а секретар Прогрессивної Комісії має зложити бонд в сумі \$1000.

На внесення п. А. Шаріона, поперте п. Ю. Павчаком, ухвалено що Прогрессивна Комісія має заплатити рент до каси Союзу від 1-го лютого до 1-го листопада 1914 р. по \$10 місячно, а від 1-го листопада 1914 р. по \$12 місячного ренту за ухиляння зложити для своєї потреби в домі Союзу.

На внесення п. А. Стефановича, поперте п. Ю. Павчаком, ухвалено, що від 1-го листопада 1914 р. ніхто не може мешкати в офісах Прогрессивної Комісії.

На внесення о. В. Балогом, поперте п. С. Ядловським, ухвалено, щоб в будуче, від 1-го листопада 1914 р. Прогрессивній Комісії У. Н. Союзу виплачувати кожного місяця повних 3 центи, складаних тепер на фонд шкільний, який від 1-го січня 1915 р. буде називатися фондом народним, від кожного члена У. Н. Союзу на цілі і видавництва Прогрессивної Комісії для членів У. Н. Союзу.

На внесення п. С. Ядловського, поперте п. М. Угорчаком, ухвалено виплачувати Прогрессивній Комісії належну їй нову квоту прямо на імя Прогрессивної Комісії, а Прогрессивна Комісія має з того виплачувати всі її видатки.

На внесення п. А. Стефановича, доповнене о. В. Сподітакевичем, а поперте п. А. Шаріоном, ухвалено, що видавництво книжок і інших видавництв з рамені Прогрессивної Комісії рійні, має бути на будуче видаване не яко видавництво особної товариства, але яко видавництво під іменем „Прогрессивної Українського Народного Союзу“ в Америці.

На внесення п. С. Ядловського, поперте п. А. Шаріоном, ухвалено виплачувати з народного фонду з каси У. Н. Союзу по \$150 місячно Прогрессивній Комісії У. Н. Союзу, починаючи від 1-го листопада 1914 р. на видавництво „Цвітіння“ для дітей членів У. Н. Союзу.

На внесення п. А. Шаріона, поперте о. В. Балогом, ухвалено, що Прогрессивна Комісія має після своїх норм виплатити з фонду народного стипендії, ухвалені пестентам на XIII. головній конвенції У. Н. Союзу.

На внесення п. О. Степановича, поперте о. В. Сподітакевичем, ухвалено списати імена і адреси тих людей, які колинебудь дістали би фінансову помід на по-

бирале студій або на ухиляче тих же з народного чи шкільного фонду в Америці. По списанні імен інтересованих осіб Прогрессивна Комісія У. Н. Союзу має поспарити си о. сколотити побораними грошми з власне агаданих фонди, а збори гроші Прогрессивна Комісія У. Н. Союзу має ужити на стипендії для шкільних пестентів, які потребують підмоги на ухиляче висших студій.

На внесення п. А. Стефановича, поперте п. В. Лотоцьком, спіредакторови „Свободи“, суму \$100, яко зворот копій підорожі зі Львова до Джерзи Сіті.

З огляду на те, що „Свобода“, друкована руськими буквами виходить тепер три рази на тиждень, а „Свобода“, друкована латинськими буквами буде виходити два рази на тиждень, то з компетенції мусить си поблизити і редакційний персонал. На внесення о. В. Сподітакевича, поперте п. В. Левчиком, ухвалено, що на будуче має бути ще один помічний редактор „Свободи“, з платнею після його спосібності і праці. Платня другого помічного редактора має бути плачена з фонду „Свободи“.

На внесення п. М. Угорчака, поперте п. А. Шаріоном, ухвалено, що платня відповідального редактора має остати си по старому т. є. так, як ухвалила XIII. головна конвенція.

На порядок денний взято теперішню ситуацію Укр. Нар. Союзу. Представель п. Д. Канітула зарадив відчитати всіх письм, котрі наслідні до головного уряду на адресу головного представеля і других урядників, як також письма, пославні до д-ра В. Сіменовича, котрий особисто яко член організації прийняв своїм власним кофтом на се засіданні. Єт писма були від відділів і поодиноких членів Укр. Нар. Союзу.

З припорушення головного представеля п. Д. Канітула і за одностайного згодою присутніх головних урядників рек. секретар п. Мих. Угорчак відчитав всі доведені письма, яких було загально 50. По перчитанню внісе агаданих листів внісала си над їх змістом довга дискусія. В сій дискусії забирали голос всі присутні головні урядники У. Н. Союзу. По довгий дискусії п. С. Ядловський забрав слово і заавив присутнім, що членів виконавчого комітету з чистим сумлінням зробили те, чого закони різних стейтів Злучених Держав домагаються си. Тут розходило ся о істнованні організації, тож головний виконавчий комітет ухвалює за свій обов'язок приготувати все як слід і представити си справу конвенції до порішення. XIII. головна конвенція могла си справу відкинути. Се залежало від конвенції, а не від головного виконавчого комітету. Конвенція прийняла реформу організації, то тим чином ухвалила групове розбиття і знищення Укр. Нар. Союзу державними властями. Про се всі члені нашої організації незалежно переконують си. Ось тут перед нами — говорив п. С. Ядловський — лежать закони і ріжні письма з тих стейтів, в котрих наша організація має свої відділи і членів, значить, робить у них організаційні інтереси. Коли хочемо, щоб наша організація істнувала, мусимо застосувати си до вимог державних законів, бо інакше достій стейти зажають нам робити у них якінебудь організаційні інтереси. Реформу головний виконавчий комітет приготував при допомозі адвокатів на підставі отих законів, а виготовляючи нами статут відповіли в цілості вимогам всіх стейтів Злучених Держав і є корисний та певний для членів Укр. Нар. Союзу. Ми самі на власну руку нічого не робили, а лише на підставі правової опинії адвоката, котру ось тут маю і котра була поміщена у „Свободі“. Коли панове головні урядники ухваляють за відкидання, нехай покличуть адвоката на се наше засіданні і він нехай відповість на видані собі опинії, а також нехай відповість вам, панове, на всі можливі запити, які ви йому в тій справі поставите.

Над справою покликана адвоката сповідала си коротка дискусія, по котрій на внесення п. І. Ваверчака, поперте п. Т. Талашом, ухвалено покликати на засіданні адвоката п. Адольфа Енгельке.

Коли на засіданні прийшов адвокат, присутній головний урядник ставили йому по черзі великого рода запити на тему теперішньої ситуації в Укр. Нар. Союзі. Окрім членів головного уряду, за одностайною згодою дозволено говорити і д-рови В. Сіменовича, котрий прийняв на засіданні яко звичайний член організації і представитель відділів Укр. Нар. Союзу з околиці інкавоєвських. Ставили адвокату запити були різноморні: зі всіх запитів найважливіші були наступні:

1. Чи Укр. Нар. Союз мусить обов'язково прийняти нову реформу після „Морталіти Тейбел“, як виконавчий комітет представив на XIII. головній конвенції, котру до реформи прийняла і ухвалила внісе агада конвенції.

2. Чи всі члені Укр. Нар. Союзу мусять платити місячно до Союзу після літ і до після тих літ, відколи нова реформа вніде в життя.

3. Дякого не можна виплачувати за життя членів заможні з їх помертвого.

4. Чому Укр. Нар. Союз не може достій істнувати на системі розмету, як се було дотепер.

5. Дякого ший організації є на розметовій системі і закон їм не забороняє їх істновати, а Укр. Нар. Союзони забороняє і грозить розказанем.

6. Дякого ший організації, приймаючи систему плачення місячних вкладок після літ, асесували своїх членів після літ вступленні, а не від часу заведення нової реформи і їм закон се не забороняє, а У. Н. Союзони сказали, що в сій спосіб реформи перепроводити не вліпно.

7. Чи не можна перевести реформу і унорядкувати статут в сій спосіб, щоб в тих стейтах, які мають строгіший вимоги, поступити після їх зажадань, а в тих стейтах, де закони легші, застосувати ший спосіб, одним словом сказати: чи не можна так зробити, щоб в кожнім стейті завести таку систему і такий порядок з відділами і членами, як сего даній стейт вимагає.

Ще много інших запитів ставили присутні головні урядники У. Н. Союзу адвокату, а найбільше запитів ставили д-р В. Сіменович.

На поставлені запити адвокат п. Адольф Енгельке дав наперед загальну відповідь і заавив, що на все те він вже відповів у своїй опинії, яку він доручив виконавчому комітету ще перед конвенцією. (Си опинія є надрукована в цілості у 56. числі „Свободи“).

На наведені внісе запити відповілі адвокати ось-так:

На питанні 1-ше: Коли ви, панове головні урядники, хочете, щоб У. Н. Союз розвивав си, має заповнену будучи, мить забезпечити си перед ухвалом, мати відділи по всіх стейтах, забезпечити членів організації їм обичні помертві і т. п., то в такім разі ухвалено на конвенції реформа є конче.

На питанні 2-ге: Дякого, що У. Н. Союз не має фонду помертвого, а фонд резервовий є призначений на ший цілі, то щоб відповісти вимогам стейтних законів, мусить си членів асесувати після теперішнього віку, а протиним случая каси У. Н. Союзу буде мати недостаток на кількості тисяч доларів, на що закон не дозволяє, а організації буде змуслена збільшати місячні вкладки своїх членів і то вкоротким часі.

На питанні 3-ше: З помертвого не вліпно виплачувати заможні за життя члена тому, що закон не дозволяє се робити заможним організаціям. Помертвий заможний належить до спадкоємців, на котру заможні кожний член має платити приналежний на него податок після „Морталіти Тейбел“, коли хоче, щоб його помертве було певне і ший виплачене. На ухвалення заможні членів за життя кожда заможного організації (фратернал ордер) має отворити особний фонд — фонд убогих для спомогати своїх членів за життя.

На питанні 4-ше: Про розмет і ший агада у своїй опинії, хто не вірить моїм словам, може переконати си. Розмет є несправедлива система і не дає жадного забезпечення ні членам ні для організації. Система розметова рівнає си газардовій грі (темблінг). Умре член скорше, а с комою зложити розмет, то його помертве дістане виплачене, якже умре шийнше так, що вимаганий розмет на покриття більше смертельних випадків не вистарить, або члені його не зложать, тоді спадкоємці зістать покрити, бо помертвого нема відки сколотувати. Так робили колись і американські організації, що платили розмет, але пізніше зачали банкрутувати, а тим самим кридити своїх членів. Найліпше вони завели систему спростовану і певну, т. є. після літ.

В 1911. році відбув си в Шикаго спеціальний конгрес заможних організацій, на яким ухвалено т. зв. таблицю смертності (морталіти тейбел), після котрої мало си асесувати всіх членів. Від 1911. року переведено в кількох стейтах закон, який наляже оподатковувати членів заможних організацій після „табелі смертності“. Від того часу асесураційне право заможних організацій є кожний стейт став острійше, бо кожний стейт сійт шийно за тим, щоб його мешканці не були обдурені. Річ природна, що коли хтось хоче гроші взяти, то мусить їх зложити у відповідний спосіб, т. є. після свого віку і часу, як він довго може жити.

На питанні 5-ше: Ті організації, котрі опирають си на розмет, обдурюють в першій мірі себе а відтак своїх членів. Приде невагом час, що організації на розметовій системі мусять банкрутувати.

Коли вони ще доси робить такий сурий організаційний бізнес, як У. Н. Союз робить, то поступатись неправо, бо закон про них не знає. Коли закон даєх стейтній про них доводять си, то шийде за ними так само, як за У. Н. Союзом. У. Н. Союз робить бізнес через 20 років і ніхто йому в тім не перешкоджає; але прийшов час, що стейтові комісарі асесураційних департаментів стали інтересувати си ріжними заможними організаціями. Коли можна було провадити прибутний байковий бізнес без всяких клопотів, а ший — пропу подивити ся, чого закон жадає.

На питанні 6-ше: Щодо асесування членів, чи після тих літ, які вони мають тепер, чи після того віку, в яким вони до організації приступили, то залежить від сего, які фонди і яке число членів організації має в часі реформи. У. Н. Союз помертвого фонду не має. Ший фонди є і мусять бути призначені на ший цілі, а і так фонд резервовий У. Н. Союзу є порівняно до числа членів і часу істновання організації є дуже а дуже маленький. Фонди, як прим. помертвий, котрого ми не маємо, і фонд резервовий мусить ший числа членів У. Н. Союзу сійтати до мільона доларів. Сего ми також не маємо, а закон жадає фінансової допомоги для тих членів, яким У. Н. Союз довго, бо кожний член робить для Союзу довго в квоті \$500 чи \$1000. Тепер є в Союзі 20,000 членів і їм Союз є довший около \$19,000,000. На покриття цих 19 мільонів Союз має около \$200,000, бо фонд сирітський не належить до Союзу. Се є власністю сиріт. Коли тепер Союз хоче ресетрувати си в якісь стейті (а він се мусить зробити!), то треба достійним вистям сказати, клякко а всіх членів і на яку суму вони забезпечені. Колиж стейтова упряма довідає си, що Союз довго членам дев'ятнадцять мільонів доларів, а на се не має навіть двеста тисяч доларів, а ще як довідає си, що ми членів оподаткували о кілька чи кількадесят літ взад, то скаже тої так: „Жентельмен! Гіт он юр бізнес сід го том!“ Отже однокра на се рада, щоб закон дозволив Союзони на дальнє істнованні, щоб члені були певні того, що їм обично си і щоб раз на все був спокій і певність істновати організації, — треба платити місячні вкладки після теперішніх літ, а не інакше. Шо другі організації оподаткували членів після тих літ, як вони приступали до даної організації, то зробили через се великий блуд, бо обдурили закон, обдурили членів і саму організацію. Коли про се довідає си комісар даного стейту, то постане, що гої буде! Члені зістали обдурені, бо будуть мусіти виедовзі платити підписані місячні вкладки, а сама організація опукана, бо її фонди певно є і будуть дальнє невистарювати після закону. Зрештою коли хтось робить чи зробив але, то чи ми маємо йти в сід за ним і також але і незаконно поступати? Сумійвало си... Мей як адвокати не повинно залежати на тім, як він, панове, зробить; але що є законне а що незаконне, то моїм обов'язком є вам сказати і подати правдивий інформації та остеречи вас перед ухвалом. А коли хочете знати, чому другий так робить, а вам сего не кажу і т. д., то пропу ййти до комісарів даних стейтів і розмовити їм все, що знаєте, а тоді переконате си, що з того вніде. Коли стейтові комісарі скажуть, що тамті організації робить бізнес право, то і ви можете його так само робити; а коли закон скаже, що вони роблять все неправо, тоді стейтова упряма накладе і тим другим організаціям зробити так, як вам каже. З такою пропозицією ви не могли йти до властей перед конвенцією, але тепер можете, бо закон вас боронить.

На питанні 7-ше: Що о сформулювання статута для кожного стейту з особна то сего річно вимовлюючи до мільона. З того внішло би таке, що а У. Н. Союз вивторили би си десятки других організацій, а кожда така організація мусить си мати свій особний уряд, особне відовіство і т. д. Се було би незаконне і шийнше. Статут У. Н. Союзу мусить бути „деинверсал“, значить такий, щоб відповідав вимогам законів всіх стейтів Злучених Держав. І внісе справляючи ший статут, а старав си, щоб в нім було все, що потрібне до задоволення законів, членів і У. Н. Союзу яко організації.

Кінчу огнем мої поясненія, дякую вам за терпеливе вислухання моїх слів і прошу вас добре застосувати си, що вам робити, або наша організація могла істнувати та стати на твердих і певних основах. Передівема старайте си приготувати як найдовше ціле виконавство після нової реформи.

По відході а адвоката внісали си агада й річесь дискусії на підставі сїх агадок а на підставі численних вислків котрі головний рек. секретар п. М. Угорчак

„SVOBODA“ (LIBERTY)

THE UKRAINIAN NEWSPAPER

Published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday, at
83 Grand St., Jersey City, N. J.
TELEPHONE: 498 JERSEY CITY.

Published by
The Ukrainian National Association
of America.

Established 1893.

JOSEPH STETKEWICZ, editor.
83 Grand St., Jersey City, N. J.

A. SAWKA, manager.

83 Grand St., Jersey City, N. J.

Terms: Two dollars a year, for Cana-
da three dollars a year.
Single copy: 3 cts.

Entered as second-class matter March
30, 1911, at the Post Office at Jersey
City, N. J., under the Act of March 3,
1879.

Оплатувати газету треба заздалека з гори.

Довісити просять ся писати лише на одну
сторону картки. Довісити, непридатні до друку, ви-
кидаються, коли з гори не було наведено, що
жовіє ся їх звороту і не було залучено марок
на зворот.

чак відчитав ще перед приходом адвоката.
По довній дискусії на внісене п. І.
Ваверчака, поперте п. Ю. Павчака, а
другими, ухвалено поручити сю справу
адвокату, який має в імені головно-
го уряду У. Н. Союзу пред'явити комі-
сарам асеккураційного департаменту ріж-
них стейтів запитання таких прав для нас,
які мають інші заповідні організації в
Амерії.

На внісене п. В. Левчика, поперте п.
В. Гришком, ухвалено, що головний екс-
екутивний комітет має весь діловодство і
книговодство приготувати як найкраще
після нової реформи, ухваленої на
XIII. головній конвенції У. Н. Союзу.

На внісене п. Ю. Павчака, поперте
п. І. Ваверчаком, ухвалено взяти до по-
моги стільки фахових людей, скільки
буде потрібно до переведення реформи
організації, котра зістала прийнята і у-
хвалена на XIII. головній конвенції У.
Н. Союзу.

На внісене п. Ю. Павчака, поперте
п. І. Ваверчаком, ухвалено взяти до по-
моги стільки фахових людей, скільки
буде потрібно до переведення реформи
організації, котра зістала прийнята і у-
хвалена на XIII. головній конвенції У.
Н. Союзу.

На внісене п. І. Ваверчака, поперте
п. М. Угорчаном, ухвалено вибрати зпо-
між присутніх відповідну комісію, ко-
тра має виготовити зараз сю відозву. До
сеї комісії зістали вибрані відповідно
співдуючі п. п. В. Сполітакевич, др. В.
Сіменювич, В. Лотоцький і В. Гришко.

Згадані панове зредатували сейчас

сю відозву і дали її до підпису присут-
нім урядникам. Вони звучать ось-так:

ВІДЗВА ГОЛОВНИХ УРЯДНИКІВ ДО ЧЛЕНІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОД- НОГО СОЮЗУ.

В днях від 6-ого до 8-ого жовтня с. р.
відбуло ся в Джерсі Сіті, Н. Дж., засідає-
ння Головного Уряду У. Н. Союзу в Аме-
риці, на котрім по довних, вичерпуючих і
всесторонніх нарадах над реформою цілої
організації статута У. Н. Союзу при спів-
участі адвокатів, докладно обговорюючи
сі справи асеккураційних організацій, всі
підписані головні урядники рішили вислі-
ди нарад публічно оголосити в отсій ві-
дзві до членів У. Н. Союзу у „Свободі“:

1) На основі правних доказів, представ-
лених адвокатами на засіданні, підписані
переконані ся, що Екзекутивний Комітет,
котрий приготував реформу статута У. Н.
Союзу, зробив се згідно з вимогами і під
напором стейтських законів, а не задля своїх
особистих цілей, отже міг мати і має на ува-
зі тільки добро нашої організації.

2) Підписані прийшли до переконання,
що реформа місячних оплат членів після літ,
яку ухвалено на XIII. конвенції У. Н. Со-
юзу в Бюфало, Н. Й., була необхідна для
ратування У. Н. Союзу перед розв'язан-
ням його компетенціїми властями.

3) Щоби усунути всякі сумніви щодо ко-
муністичності заведення ухваленої на XIII. кон-
венції У. Н. Союзу реформи, постановили
підписані помімо переконуючих аргумен-
тів адвокатів — для задоволення себе і всіх
членів удати ся до стейтських властей для
справдженя, чи ся реформа мусить обов'язу-
вати нашу організацію, чи ні.

4) З уваги на те підписані відзивають ся
отсим до всіх членів У. Н. Союзу, щоби бу-
ли спокійні і пождати, поки справа не бу-
де порішена стейтськими властями.

5) Далше звертають підписані увагу
членів У. Н. Союзу, щоби не дали ся зба-
ламути людям, котрі з причини ухваленої
конечної реформи ширять роздор стовом і

письмом серед членів, але щоби у своїм
власнім інтересі і в інтересі організації по-
ступали спокійно і розважно, а справа в
короткім часі вяснить ся.

6) Вкінці відзивають ся підписані до
відділів У. Н. Союзу, щоби беручи під роз-
вагу отсю відозву, не звертали жадної ува-
ги на протести декотрих відділів або членів,
які розіслані по відділах лише для викла-
кання роздору.

Джерсі Сіті, Н. Дж., дня 8. жовтня 1914.

Іван Ваверчак, Марія Білук, о. Валентин
Балог, Василь Левчик, Юліан Павчак, Іван
Глова, Микола Ваверчак, Теодозій Талаш,
Василь Гришко, Андрій Стефанович, Стефан
Мельник, о. Волод. Сполітакевич, Дмитро
Андрейко, Волод. Лотоцький, Осип Сте-
панюк, Андрій Савка, др. В. Й. Сіменювич.

На внісене п. Ю. Павчака, поперте
п. І. Головою, ухвалено, щоби над всім
відозвами, розісланими якимись коміте-
тами до відділів У. Н. Союзу в справі
скликання нової конвенції, перейти до по-
ряду денного.

З огляду на теперішню реформу, яка
зістала ухвалена на XIII. головній кон-
венції У. Н. Союзу, на внісене п. В. Лев-
чика, поперте о. В. Балогом, ухвалено,
що в У. Н. Союзі має бути для дітний го-
ловний офісний з платнею \$65 на місяць.

Внісене п. І. Ваверчака, поперте п.
А. Стефановичом, щоби п. Д. Капітула
був головним офісником, зістало прийня-
ти і ухвалено.

При кінці передсідателя п. Д. Капіту-
ла зарядив відчитати протоколу. Гол.
рек. секретар п. М. Угорчанк перечитав
протокол з цілого засідання, а на внісе-
не п. А. Стефановича, поперте п. С.
Мельником, ухвалено сей протокол при-
няти так, як був читаний.

По прийнятті протоколу і вичерпанні
нарад преде. п. Д. Капітула замикнув за-
відання головного уряду Українського На-
родного Союзу.

Джерсі Сіті, Н. Дж., дня 8-го жовтня 1914 р.

Мих. Угорчанк.

гол. рек. секретар У. Н. Союзу.

Протокол

з XIII. Головної Конвенції Р. Н.
Союзу в Америці, яка відбула ся
на днях від 7-го до 12-го вересня
(серпентра) 1914 р., в „Elmwood Mu-
sic Hall“, на розі улиць Elmwood
and Virginia, Buffalo, N. Y.

(Далше.)

ГОЛОВНІ СЕКРЕТАРІ.

Головний рекордовий секретар; загальні
обов'язки.

§ 80. Головний рекордовий секретар має
проводити точний протокол зі всіх засідань
головного уряду і конвенції. Його обов'язком
є читати всі повідомлення, листівки і всі інші
письма одержані ним, адресовані чи то до
головного уряду чи конвенції; тримати і
складати всі листівки, оповіщення головному
предсідателю, а оголошувати ним в органі Со-
юзу; тримати списе всіх членів Союзу, ого-
лошувати в органі Союзу імена всіх ново-
прийнятих, переступивших, виключених, зре-
зигнуваних і померлих членів; відбирати і
складати вертунні декларації; видавати
грамоти членам і висилати потрібні річі,
з відомкою платиничих книжочок і відомок,
до відділівних відділів і провадити всю ко-
респонденцію Союзу.

— Принято.

§ 81. Він має тримати всі потрібні книги,
відбирати і втигати всі вступні декларації,
висувати імена кожного члена в афіша-
ційних і членських порядку з дня утворення
кожного члена і з дня прийняття його до
У. Н. Союзу. Він має також записати дату
вступлення, результати, виключення і смер-
ть членів.

— Принято.

Переховує печатку.
§ 82. Він переховує печатку Союзу і ви-
писує її на всіх урядових, правних вистав-
лених документах.

— Принято.

Виготовлює документи і т. п.
§ 83. Він є уповноважений виготовлювати
на запитання правних урядників в імені У. Н.
Союзу такі контракти, оферти і інші доку-
менти і висилати на них печатку Союзу,
які будуть потрібні в акційнебудь цілі.

— Принято.

Приладжує поправки.
§ 84. Він має списати і приготувати до
оголошення всі поправки статута прийняті на
конвенції.

— Принято.

Оголошує документи.
§ 85. Він має приготувати і на поручення
головного предсідателя оголошувати від ча-
су до часу такі циркуляри і документи, які
будуть уважатися за найкорисніші для
добра Союзу.

— Принято.

Збирає стейтові закони і виготовлює ра-
порти.

§ 86. Він збирає закони з ріжних стей-
тів і провінцій і враз з головним фінансовим
секретарем і головним касієром виготовлює
справозданя, яких вимагають закони ріж-

них стейтів і провінцій і предкладає їх від-
повідним державним властям.

— Принято.

Доручає спис членів.

§ 87. Він має кожного першого дня в мі-
сяці достарчити головному фінансовому се-
кретареві правдиве число членів кожного
віддільного відділу У. Н. Союзу, відповідно
до їх ріжних літ, після котрих вони мають
бути оноватовані.

— Принято.

Інші обов'язки.

§ 88. Він має сповнювати всі інші обо-
в'язки, яких статут, ухвали і звичай Союзу
вимагають.

ГОЛОВНИЙ ФІНАНСОВИЙ СЕКРЕТАР.

§ 89. Головний фінансовий секретар має
опіку над рахунковими книжками і маєток
Союзу; він має виготовляти і здавати спра-
вознає перед головним урядом і конвен-
ціями з фондів, отриманих і виплачених;
він має відбирати всі гроші, приналежні до
У. Н. Союзу, враз з тримати, присиланими
за членські вкладки, котрі віддає має втига-
ти в книгу, приготувану і триману на сю
ціль.

— Принято.

Достарчає виказ вкладок.

§ 90. Кожного місяця він має вислати до
кожного віддільного відділу виказ вкладок
і належностей, які мають записати відді-
лові відділи.

— Принято.

Тримає рекорд ріжних фондів.

§ 91. Він має тримати рахункові книги
ріжних фондів.

— Принято.

Висилає потрібні річі.

§ 92. Він має висилати до відділів відзна-
ки і місячні платиничі книжочки.

— Принято.

Оголошує рахунки.

§ 93. Він враз з головним касієром має
оголошувати кожного місяця в органі Союзу
всі приходи і розходи Союзу.

— Принято.

Підписує припорушення і чеки.

§ 94. Він має підписувати всі припору-
шення виплат згідно з тими статутами і відиску-
вати всі чеки враз з головним предсідате-
лем.

— Принято.

Рекорд смертний і аплікації о заповіді.

§ 95. Він має тримати надісланий ре-
корд смертний, а місцеві урядники мають
прислати йому всі документи і докази та-
ких смертей, котрі він має втигати в пра-
вильний спосіб. Він має також відбирати
від місцевих урядників, які мають до него
висилати, всі аплікації о заповіді для чле-
нів, і має висилати їх до головного предсід-
ателя, головному есеккутивному комітету
або головному уряду, як сего потреба буде
вимагати, до їх одобрення або відхилення.

— Принято.

§ 96. Він має тримати книгу, в котрій
має записувати всі заповіді і кредити ко-
жого відділу.

— Принято.

Помічники.

§ 97. Головний есеккутивний комітет мо-
же назначити число помічників, котрі мо-
жуть бути прийняті головним фінансовим і
рекордовим секретарем в їх офісах, а коли
так назначено, згадані секретарі можуть від
часу до часу приймаати і віддавати таких
помічників в їх офісах.

— Принято.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР.

Загальні обов'язки.

§ 98. Головний касієр відбирає, переко-
вувє і щоденно депозитує в банку на імя
Союзу всі гроші, зібрані від відділівних від-
ділів через головного фінансового секретаря
і з інших джерел і висилає поштом гроші
за тіж. Він депозитує всі отримані гроші в
п'ятьох відділних фондах, а іменно: фонд
померлих, фонд сирітський, фонд адміні-
страційний, фонд убогих, фонд народний і
фонд резервний.

До сего параграфу ухвалила кон-
венція ось-так доповнене:

Гроші, зложені головним касієром в
однім банку, не можуть перевищувати суми
\$25,000. Коли головний касієр депозитує в
данім банку більше ніж \$25,000, має тоді
достарчити ся окремі особисті бонди від
власників сего банку.

— Принято.

Рахунки.

§ 99. Головний касієр має провадити точ-
ний рахунок з приходами і розходами ко-
жого фонду з особня.

— Принято.

Продає цінні папери.

§ 100. Він може продати і доручити вся-
кі цінні папери, котрі головний есеккутив-
ний комітет поручить йому продати, як та-
кож виготовляти і доручувати потрібні
письма для перепишання і перенесення тихже.

— Принято.

Підписує чеки.

§ 101. Він виплачує всі припорушення під-
писані головним предсідателем і головним
фінансовим секретарем і враз з ними під-
писує всі чеки.

— Принято.

Річне справозданє.

§ 102. Він має приготувати і пред'явити
на річний засідання головного уряду і на
конвенції точне справозданє з цілого маєтку
і грошей Союзу так часто, як сего буде ви-
магати потреба.

— Принято.

Справозданє сирітського фонду.

§ 103. Він має тримати рекорд сирітсько-
го фонду, і тримати товмів і особня раху-

нок всіх відобраних і виплачених грошей
з сего фонду. Він має виготовити і пред'я-
вити головному урядові і кожній конвен-
ції точний рахунок і стан сего фонду.

— Принято.

(Далше буде.)

ДО ВІДОМА ДЕПОЗИТОРІВ І КРЕДИТОРІВ БАН- КУ „ДАЙЧ БРОС“.

Банковий дім „Дайч Брос“ під ч.
319 1ст Гавстон улиці в Нью Йорку зі-
став отворений на короткий час для по-
кладення справ своїх депозиторів і
кредиторів. Кожний депозитор, котрий
пред'явить свою депозитову книжочку,
дістане в тім банку правну пораду від
урядника Стейвового Банкового Депар-
таменту для стягнення доказів і підписів
депозиторів, яких вимагає стейтовий за-
кон.

В тім самім часі будуть пред'явлені
депозиторам усілякі властители сеї фір-
ми і якщо депозитори на них згодять-
ся, будуть могли підписати відповідні
папери. Всі мають зголоситися безпро-
вадно. Полягоджене сіх справ є без-
платне і заощадить депозиторам пра-
вильні копії.

ЗАЗІВ.

Делегат 178. відділу У. Н. Союзу
п. Пасиф. Марчак має зголосити ся на
пошту в Манчестер, Н. Г., по свою фо-
тографію в XIII. головній конвенції.

Почта повідомляє нас, що внісе за-
даний делегат не зголошує ся по фо-
тографію, а коли не зголошеть ся до від-
повідного часу, то його фотографія бу-
де заслана до „дет офісу“.

При тій нагоді повідомляє ся всіх
інтересованих, що фотографії XIII. го-
ловної конвенції зістали всім розіслані і
коли хто своєї фотографії не відбере з
почти, то нехай не має до нікого нія-
ких претензій, а тільки до себе самого.

М. Угорчанк, гол. рек. секр. У. Н. С.

ФАРМА НА ПРОДАЖ.

85 акрів землі, з того 60 акрів під управ-
ля, решта ліс. Будинок мешкальний і другі
господарські будинки в добрім стані. Ве-
личкий сад. Фарма огорожена дротом. Кир-
пичня на місці і дві побічки. Два потоки
перетікає через фарму. Ціна дуже низка.
— Продає ся з копівності. Голоситися до
власників: М. Primich, Kopp, Va. 66475

В ДРУКАРНІ „СВОБОДИ“

можна дістати отсі
книжки:

МОЛИТВЕННИКИ І КНИЖ-
КИ БОГОСЛУЖБЕНИ ТА
РЕЛІГІЙНІ.

Новий Заміт	\$2.00
Псалтир	1.00
Бог Надежда Моя, звичай- на оправа	1.00
Бог Надежда Моя, кістяна оправа	2.00
Бог Радость Моя, кістяна оправа	1.40
Друг Душі, малий, звичай- на оправа	50
Вісочок, звич. оправа	28
Дорога до неба, кістяна о- права	1.00
Дорога до неба, малий, зви- чайна оправа	32

Пишіть на адресу:
„SVOBODA“
83 Grand St., Jersey City, N. J.

На 30 днів безплатної проби!

Випишіть своє імя на по-
шишим КУПОНІ і вишіть
до нас сейчас а ми вишле-
мо Вам **VICTOR TALKING MACHINE**
або
COLUMBIA PHONOGRAPH
і 12 руських пісень
на 30 днів безплатної проби.
Коли по уплаті 30 днів бу-
дете задоволені з фонографу,
можете його зазримати і пла-
тити нам по
\$2.00 місячно.
Враз з машинкою висилаємо
гваранцію на 15 літ.

Сей купон є важний в Злучених Дер-
жавках і Канаді. Посилайте сейчас до
SAUL BIRNS, 117 Second Ave., cor. 7th St. D. 2. New York

VICTOR COLUMBIA
ІМЯ
АДРЕСА

Для ньюйоркських пошуток наш склад є отворений ввечері і в неділю.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC.

of „Svoboda“ published three times a week
at Jersey City, N. J., required by the Act of August 24, 1912.

NOTE—This statement is to be made in duplicate, both copies to be delivered by
the publisher to the postmaster, who will send one copy to the Third Assistant Post-
master General (Division of Classification), Washington, D. C., and retain the other in
the files of the post office.

NAME OF—
Editor, Joseph Stetkewicz
Managing Editor, Joseph Stetkewicz
Business Manager, Andrew Sawka
83 Grand St., J. C.

Publisher, The Ukrainian National Association of America, 83 Grand St., J. C.
Owners: (If a corporation, give names and addresses of stockholders holding 1 per cent
or more of total amount of stock.)
The Ukrainian National Association of America.

Fraternal Order
Known bondholders, mortgagees, and other security holders, holding 1 per cent or more
of total amount of bonds, mortgages, or other securities:
None

Average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through
the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date
of this statement. (This information is required from daily newspapers only.)
Andrew Sawka, manager

Sworn to and subscribed before me this 21st day of October, 1914.
Steian Milanowycz
Notary Public of N. J.

[Seal.]

My commission expires Aug. 1915

ДО ВІДОМА ПЕРЕДПЛАТНИКІВ „СВОБОДИ“.

Сим повідомляємо всіх наших нових і старих
передплатників, що на надіслані передплати на
будемо висилати ніяких особливих повітовань. Ви
тепер будете такі повітованя подавати при над-
дній адресі наклеїти на часописи. Там буде вказано
на дата, до якого часу передплата зістала запла-
чена.

По уплаті часу передплати не будемо висла-
ти ніяких упіменень щодо відновлення передплати,
а кожний передплатник, котрому буде залежати на
тім, щоб не перервано йому висилки часописів,
повинен сам звернути увагу на речиниці списку
передплати і завчасу її відновити.